

Alfio Barbieri*

UDK 382.17:657.2:332.4

Izvorni znanstveni rad

RAČUNOVODSTVENA ANALIZA NOVČANOG TOKA KLIJENTA U DUŽNIČKOM ODNOSU S BANKOM

Izrađujući metodologiju utvrđivanja novčanog toka na razini klijenta u dužničkom odnosu s bankom autor polazi od dvaju koncepata, i to formalnim i bilančno tabelarnim. Utvrđivanje novčanog toka, na razini pojedinog klijenta pa tako i klijenta u dužničkom odnosu s bankom od temeljne je važnosti za potrebe procjene i proračuna novčanog toka, kako na razini pojedinog klijenta tako i na razini banke.

Uvod

Bankarskim se klijentom podrazumijeva svaka fizička ili pravna osoba kojoj banka realizira svoj proizvod - uslugu a, za što je klijent spreman platiti odgovarajuću cijenu.

Za razliku od ostalih poduzeća, u poslovanju banke sudjeluju različite vrste i podvrste klijenata s kojima banka uspostavlja specifične i jedinstvene odnose. Odnosi između klijenta i banke ekspliciraju se u dva različita i komplementarna odnosa - financijskom i ekonomskom. Financijski je odnos izvoran i prethodi ekonomskom. Ekonomski je posljedičan. Financijski odnos eksplicira se u priljevima i odljevima novčanih sredstava, a to se uobičajeno definira novčanim tokom. Ekonomski odnos eksplicira se u terminima prihoda, odnosno rashoda.

Utvrđivanje novčanog toka na razini pojedinog klijenta izuzetno je važno za potrebe procjene i proračuna novčanog toka, kako na razini pojedinog klijenta, tako i na razini banke.

Cilj je ovoga rada razvijati i analizirati formalnu i bilančnu sintetičku metodologiju utvrđivanja novčanog toka za klijente u dužničkom odnosu s bankom.

* A. Barbieri, izvanredni profesor Fakulteta ekonomije i turizma "Dr. Mijo Mirković", Pula. Članak primljen u uredništvu: 03. 05. 2000.

Klijent u dužničkom odnosu s bankom - financijski ekonomski aspekt s pripadajućim novčanim tokom

Klijent dužnik banke onaj je klijent koji u odnosima s bankom iskazuje u saldo odnosima manjak sredstava, pa će od banke moći dobiti kredit, a za što je spreman platiti i odgovarajuću cijenu u terminima aktivnih kamata. Navedena operacija kod banke generira odljev novčanih sredstava. Priljev novčanih sredstava po osnovi navedenog klijenta nastaje prilikom otplate kredita i naplatom pripadajućih kamata. Ovisno o tome je li klijent u potpunom ili u djelomičnom dužničkom odnosu s bankom specifični će biti i tokovi novca.

Klijent u potpunom dužničkom odnosu s bankom generirat će odljev novčanih sredstava, tj.

$$D_{sb} - O_r = N_s \quad (1)$$

gdje su:

D_{sb} = depozitna sredstva banke

O_r = izdvojena sredstva za obveznu rezervu

N_s = slobodna novčana sredstva

To znači da nakon početnog priljeva depozitnih novčanih sredstava u banci nastaje odljev u obliku izdvajanja sredstava u obveznu rezervu. Saldo sredstava koji nakon toga ostaje banka može angažirati u obliku kredita kod dužničkog klijenta, generirajući pripadajući odljev novčanih sredstava. Navedeno možemo ovako prikazati:

$$N_{so} = K_{rd} \quad (2)$$

gdje je:

N_{so} = odljev novčanih sredstava

K_{rd} = kredit klijenta dužnika

Ravnoteža novčanog toka na razini klijenta u potpunom dužničkom odnosu bit će uspostavljena na ovaj način:

$$D_{sb} - O_r - K_{rd} = 0 \quad (3)$$

U djelomičnom je dužničkom odnosu s bankom onaj klijent koji ima depozirana sredstva kod banke. No, ta su sredstva nedostatna za iznos traženog kredita. Takav se odnos definira ovako:

$$D_{sd} + D_{sb} - O_r = K_{rd} \quad (4)$$

gdje je:

D_{sd} = depozitna sredstava dužnika

Ravnoteža novčanog toka na razini klijenta u djelomičnom dužničkom odnosu s bankom bit će uspostavljena na ovaj način:

$$D_{sd} + D_{sb} - O_r - K_{rd} = 0 \quad (5)$$

Navedenim financijskim odnosima korespondiraju pripadajući ekonomski odnosi, pri čemu klijent u potpunom dužničkom odnosu s bankom ostvaruje sljedeću ekonomsku ravnotežu kako slijedi:

$$D_s i - O_{r1} i = K_{rd} i \quad (6)$$

gdje je:

$K_{rd} i$ = aktivne kamate na odobreni kredit klijentu

$D_s i$ = pasivne kamate depozitnih sredstava

$O_{r1} i$ = aktivne kamate na izdovojena sredstva u obveznoj rezervi,

odnosno točka pokrića ekonomske ravnoteženosti

$$(K_{rd} i + O_{r1} i) - D_s i = 0 \quad (7)$$

što znači da su ostvareni prihodi od kamata na ime angažiranih sredstava jednaki ostvarenim troškovima (pasivne kamate) depozitnih sredstava. Time je postignuta i točka izravnanja između troškova i prihoda.

Klijent u djelomičnom dužničkom odnosu s bankom ostvarit će ovu ekonomsku ravnotežu:

$$(D_{sd} i + D_{sb} i) - O_{r1} i = K_{rd} i \quad (8)$$

gdje su

$D_{sd} i$ = pasivne kamate depozitnih sredstava dužnika

$D_{sb} i$ = pasivne kamate ostalih depozitnih sredstava,

odnosno točka pokrića klijenta u djelomičnom dužničkom odnosu s bankom:

$$(K_{rd} i + O_{r1} i) - (D_{sd} i + D_{sb} i) = 0 \quad (9)$$

U svim dosad analiziranim slučajevima postignuta je također ravnoteža novčanog toka na razinu dužničkog klijenta pri čemu je, bez obzira je li tok utvrđen samo financijskim vrijednostima (D_{sd} , D_{sb} , O_r , K_{rd}) ili ekonomskima ($D_{sd} i$, $D_{sb} i$, $O_{r1} i$, $K_{rd} i$), novčani tok jednak 0. To znači da:

$$NT_{fv} = 0 \quad (10)$$

i

$$NT_{ev} = 0 \quad (11)$$

gdje:

NT_{fv} = novčani tok financijskih vrijednostiNT_{ev} = novčani tok ekonomskih vrijednosti

Prema tome, imat ćemo

$$0 + 0 = 0 \quad (12)$$

a to upravo predstavlja ravnotežu novčanog toka. Navedena je ravnoteža je postignuta u jedinici vremena, pri čemu:

$$i = i^1, i_1 \quad (13)$$

Iako nevjerojatno, ova jednadžba predstavlja osnovni uvjet nultog, odnosno ravnotežnog novčanog toka. U stvarnosti je i (aktivna kamatna stopa) uvijek veća od ostalih pasivnih kamatnih stopa, pri čemu je utjecaj novčanog toka iz ekonomskih vrijednosti odlučujući u usporedbi s tokom financijskih vrijednosti.

Realniji pristup, kako u teoriji tako i u praksi, utvrđenim jednadžbama dviju podvrsta dužničkih klijenata dodatak je kvote i operativnih troškova i transakcijska dobit. Dio operativnih troškova ima svoga odraza u odljevu novčanih sredstava, a transakcijska je dobit povećanje operativnog udjela u novčanome toku razdoblja. Na osnovi toga kod klijenta u potpunom dužničkom odnosu imat ćemo ovu situaciju:

$$(K_{rd}i + O_{r1}) - (D_s i + T_o + D) = 0 \quad (14)$$

ili

$$(K_{rd}i + O_{r1}) - (D_s i + T_o) = D \quad (15)$$

gdje:

T_o = operativni troškovi

D = transakcijska dobit

Za klijenta u djelomičnom dužničkom odnosu s bankom imat ćemo:

$$(K_{rd}i + O_{r1}) - (D_{sd} i + D_{sb} i^1) - T_o - D = 0 \quad (16)$$

odnosno

$$(K_{rd}i + O_{r1}) - (D_{sd} i + D_{sb} i^1 + T_o) = D \quad (17)$$

U prvoj su zagradi jednadžbe uključeni prihodi, a u drugoj troškovi. Transakcijska dobit "R" predstavlja i prinos likvidnosti klijentu u dužničkom odnosu s bankom uz uvjet da su potraživanja po osnovi aktivnih kamata banci naplaćena, odnosno, da su obveze plaćene po osnovi pasivnih kamata prema dužniku. U situaciji da bi navedeni računi iskazivali određeno stanje, morat će se učiniti ispravak, što će kod klijenta u potpunom dužničkom odnosu s bankom imati ovakav sadržaja:

$$NT = D - K_{rd}i + x K_{rd}i - O_{r1}i + x O_{r1}i + D_{sb}i^1 - x D_{sb}i^1 + T_o - xT_o \quad (18)$$

gdje je:

NT = novčani tok

$x K_{rd}i$ = naplaćeni dio prihoda po osnovi aktivnih kamata od dužnika

$x O_{r1}i$ = naplaćeni dio prihoda po osnovi aktivnih kamata od izdvojenih sredstava u obveznu rezervu

$x D_{sb}i^1$ = odljev novčanih sredstava po osnovi plaćenih pasivnih kamata prema deponentima

xT_o = dio operativnih troškova iskazan u odljevima novčanih sredstava.

Za klijenta u djelomičnom dužničkom odnosu s bankom imat ćemo:

$$NT = D - K_{rd}i + x K_{rd}i - O_{r1}i + x O_{r1}i + D_{sd}i^1 - xD_{sd}i^1 + D_{sb}i^1 - x D_{sb}i^1 + T_o - xT_o \quad (19)$$

gdje je:

$xD_{sd}i^1$ = odljev novčanih sredstava po osnovi plaćenih pasivnih kamata prema deponiranim sredstvima dužnika.

Primjer:

Potrebno je utvrditi transakcijsku dobit i novčani tok klijenta u djelomičnom dužničkom odnosu s bankom, ako imamo ovakvu situaciju:

$K_{rd}i = 350.000$	$D_{sd}i^1 = 80.000$	$T_o = 10.000$
$xK_{rd}i = 300.000$	$xD_{sd}i^1 = 80.000$	$xT_o = 6.000$
$O_{r1}i = 15.000$	$D_{sb}i^1 = 140.000$	
$xO_{r1}i = 10.000$	$x D_{sb}i^1 = 120.000$	

Iz ovoga utvrđujemo transakcijsku dobit:

$$D = (350.000 + 15.000) - (80.000 + 140.000 + 10.000)$$

$$D = 135.000$$

Budući da su u primjeru zadane i nepodmirene stavke i operativni troškovi koji su izazvali odljev novčanih sredstava, potrebno je provesti postupak

$$NT = 135.000 - 350.000 + 300.000 - 15.000 + 10.000 + 80.000 - 80.000 + 140.000 - 120.000 + 10.000 - 6.000$$

$$NT = 104.000$$

Iz ovoga proizlazi da je novčani tok niži od vrijednosti dobiti, i to zato što obveze i potraživanja nisu u cijelosti podmireni, pa se zbog toga moralo postupati na naprijed prikazani način.

Iz ovog su formalnog prikaza utvrđene varijable koje sudjeluju u formiranju novčanog toka klijenta u dužničkom odnosu s bankom. U praksi se navedene varijable utvrđuju iz evidencije u analitičkom i financijskom knjigovodstvu banke. Smatramo potrebnim utvrditi efikasnije sredstvo utvrđivanja i upravljanja tokovima.

Bilančno utvrđivanje novčanih tokova klijenta u dužničkom odnosu s bankom

U ovoj ćemo točki izraditi bilančno tabelarni prikaz koji je svojstveniji potrebama računovodstva radi informiranja posloводства za potrebe upravljanja novčanim tokom. Različite prikazane situacije reflektiraju odnose na crti banka - dužnički klijent i dobra su osnovica za pronalaženje sličnih situacija u praksi bankarskog poslovanja.

Tablica 1.

BILANČNO UTVRĐIVANJE NOVČANOG TOKA KLIJENTA U POTPUNOM
 DUŽNIČKOM ODNOSU S BANKOM

Redni broj	Opis	Iznos	Redni broj	Opis	Iznos
A)	Aktiva na početku razdoblja		A)	Pasiva na početku razdoblja	
1.	O_r (10%)	80.000	1.	D_{sb}	800.000
2.	K_{rd}	720.000			
B)	Troškovi		B)	Prihodi	
3.	D_{sb}^i (5%)	48.000	2.	O_{r1}^i (6%)	4.000
4.	T_o	15.000	3.	K_{rd}^i (15%)	108.000
C)	Dobit		C)	Aktiva na svršetku razdoblja	
5.	D	49.000	4.	O_r	80.000
			5.	K_{rd}	720.000
D)	Pasiva na svršetku razdoblja		D)	Plaćeno	
6.	D_{sb}	800.000	6.	$x D_{sb}^i$	40.000
			7.	$x T_o$	6.000
E)	Naplaćeno		E)	Novčani tok	
7.	$x O_{r1}^i$	4.000	8.	NT	54.500
8.	$x K_{rd}^i$	96.000			
	UKUPNO	1.812.000		UKUPNO	1.812.000

Novčani je tok utvrđen na ovaj način:

$$NT = 49.000 - 4.000 - 108.000 + 4.000 + 96.000 + 48.000 + 15.000 - 40.000 - 6.000 = 54.000$$

Iz tablice 1. proizlazi da je novčani tok klijenta u potpunom dužničkom odnosu s bankom manji od ostvarene dobiti. To proizlazi iz toga što je razlika između ostvarenih i naplaćenih prihoda manja od razlike između ostvarenih i isplaćenih troškova, tj.

$$(K_{rd}^i + O_{r1}^i) - (xK_{rd}^i + xO_{r1}^i) < (D_{sb}^i + T_o) - (xD_{sb}^i + xT_o) \quad (20)$$

$$((4.000 + 108.000) - (4.000 + 96.000)) - ((48.000 + 15.000) - (40.000 + 6.000)) = 5.000$$

Iz toga će novčani tok biti:

$$49.000 + 5.000 = 54.000$$

Zato

$$D < NT \quad (21)$$

Obrnuto od toga, novčani tok bit će manji od transakcijske dobiti, ako razlika između ostvarenih i naplaćenih prihoda bude veća od razlike između ostvarenih i isplaćenih troškova, a to možemo prikazati u bilanci kako slijedi (tablica 2.):

Tablica 2.

**BILANČNO UTVRĐIVANJE NOVČANOG TOKA KLIJENTA U POTPUNOM
DUŽNIČKOM ODNOSU S BANKOM**

Redni broj	Opis	Iznos	Redni broj	Opis	Iznos
A)	Aktiva na početku razdoblja		A)	Pasiva na početku razdoblja	
1.	O_r (10%)	80.000	1.	D_{sb}	800.000
2.	K_{rd}	720.000			
B)	Troškovi		B)	Prihodi	
3.	$D_{sb}i$ (5%)	48.000	2.	O_{ri} (6%)	4.000
4.	T_o	15.000	3.	$K_{rd}i$ (15%)	108.000
C)	Dobit		C)	Aktiva na svršetku razdoblja	
5.	D	49.000	4.	O_r	80.000
			5.	K_{rd}	720.000
D)	Pasiva na svršetku razdoblja		D)	Plaćeno	
6.	D_{sb}	800.000	6.	$x D_{sb}i$	40.000
			7.	$x T_o$	6.000
E)	Naplaćeno		E)	Novčani tok	
7.	$x O_{ri}$	4.000	8.	NT	38.000
8.	$x K_{rd}i$	80.000			
	UKUPNO	1.796.000		UKUPNO	1.796.000

Novčani tok izračunan je ovako:

$$NT = 49.000 - 4.000 - 108.000 + 4.000 + 80.000 + 48.000 + 15.000 - 40.000 - 6.000 = 38.000$$

tj.

$$(112.000 - 84.000) - (63.000 - 46.000) = 11.000$$

$$\text{Iz čega } 49.000 - 11.000 = 38.000$$

Dakle,

$$D > NT \quad (22)$$

Transakcijska dobit i novčani tok bit će jednaki, ako i razlika između ostvarenih i naplaćenih prihoda bude jednaka razlici između ostvarenih i isplaćenih troškova, što možemo prikazati u bilanci:

Tablica 3.

BILANČNO UTVRĐIVANJE NOVČANOG TOKA KLIJENTA U
POTPUNOM DUŽNIČKOM ODNOSU S BANKOM

Redni broj	Opis	Iznos	Redni broj	Opis	Iznos
A)	Aktiva na početku razdoblja		A)	Pasiva na početku razdoblja	
1.	O_r (10%)	80.000	1.	D_{sb}	800.000
2.	K_{rd}	720.000			
B)	Troškovi		B)	Prihodi	
3.	$D_{sb}i$ (5%)	48.000	2.	O_{ri} (6%)	4.000
4.	T_o	15.000	3.	$K_{rd}i$ (15%)	108.000
C)	Dobit		C)	Aktiva na svršetku razdoblja	
5.	D	49.000	4.	O_r	80.000
			5.	K_{rd}	720.000
D)	Pasiva na svršetku razdoblja		D)	Plaćeno	
6.	D_{sb}	800.000	6.	$x D_{sb}i$	29.000
			7.	$x T_o$	6.000
E)	Naplaćeno		E)	Novčani tok	
7.	$x O_{ri}$	4.000	8.	NT	49.000
8.	$x K_{rd}i$	80.000			
	UKUPNO	1.796.000		UKUPNO	1.796.000

Novčani tok izračunan je na ovaj način:

$$NT = 49.000 - 4.000 - 108.000 + 4.000 + 80.000 + 48.000 + 15.000 - 29.000 - 6.000 = 49.000$$

tj.

$$(112.000 - 84.000) - (63.000 - 35.000) = 0$$

$$\text{Iz čega } 49.000 - 0 = 49.000$$

Prema tome

$$D = NT \quad (23)$$

Želeći proširiti koncept novčanoga toka i na klijenta u djelomično dužničkom odnosu s bankom, predlažemo bilančni prikaz kao u tablici 4.

Tablica 4.

**BILANČNO UTVRĐIVANJE NOVČANOG TOKA KLIJENTA U POTPUNOM
DUŽNIČKOM ODNOSU S BANKOM**

Redni broj	Opis	Iznos	Redni broj	Opis	Iznos
A)	Aktiva na početku razdoblja		A)	Pasiva na početku razdoblja	
1.	O_r (10%)	80.000	1.	D_{sb}	500.000
2.	K_{rd}	720.000	2.	D_{sd}	300.000
B)	Troškovi		B)	Prihodi	
3.	$D_{sb}i^1$ (6%)	30.000	2.	O_{r1} (5%)	4.000
4.	$D_{sd}i^1$ (4%)	12.000	3.	$K_{rd}i$ (15%)	108.000
5.	T_o	15.000			
C)	Dobit		C)	Aktiva na svršetku razdoblja	
6.	D	55.000	4.	O_r	80.000
			5.	K_{rd}	720.000
D)	Pasiva na svršetku razdoblja		D)	Plaćeno	
7.	D_{sb}	500.000	6.	$x D_{sb}i^1$	20.000
8.	D_{sd}	300.000	7.	$x D_{sd}i^1$	10.000
			8.	$x T_o$	6.000
E)	Naplaćeno		E)	Novčani tok	
9.	$x O_{r1}$	4.000	9.	NT	48.000
10.	$x K_{rd}i$	80.000			
	UKUPNO	1.796.000		UKUPNO	1.796.000

Novčani tok izračunan je ovako:

$$NT = 55.000 - 4.000 - 108.000 + 4.000 + 80.000 + 30.000 + 12.000 + 15.000 - 20.000 - 10.000 - 6.000 = 48.000$$

tj.

$$(112.000 - 84.000) - (57.000 - 36.000) = 7.000$$

$$\text{Iz čega } 55.000 - 7.000 = 48.000$$

U ovom je slučaju novčani tok manji od transakcijske dobiti zbog već objašnjenog razloga.

U slučaju da klijent vrati dio kredita, dobit ćemo situaciju (tablica 5.):

Tablica 5.

BILANČNO UTVRĐIVANJE NOVČANOG TOKA KLIJENTA U POTPUNOM
 DUŽNIČKOM ODNOSU S BANKOM

Redni broj	Opis	Iznos	Redni broj	Opis	Iznos
A)	Aktiva na početku razdoblja		A)	Pasiva na početku razdoblja	
1.	$O_r (10\%)$	80.000	1.	D_{sb}	500.000
2.	K_{rd}	720.000	2.	D_{sd}	300.000
B)	Troškovi		B)	Prihodi	
3.	$D_{sb} i^1 (6\%)$	30.000	2.	$O_r i^1 (5\%)$	4.000
4.	$D_{sd} i^1 (4\%)$	12.000	3.	$K_{rd} i^1 (15\%)$	108.000
5.	T_o	15.000			
C)	Dobit		C)	Aktiva na svršetku razdoblja	
6.	D	55.000	4.	O_r	80.000
			5.	K_{rd}	420.000
D)	Pasiva na svršetku razdoblja		D)	Plaćeno	
7.	D_{sb}	500.000	6.	$x D_{sb} i^1$	20.000
8.	D_{sd}	300.000	7.	$x D_{sd} i^1$	10.000
			8.	$x T_o$	6.000
E)	Naplaćeno		E)	Novčani tok	
9.	$x O_r i^1$	4.000	9.	NT	348.000
10.	$x K_{rd} i^1$	80.000			
	UKUPNO	1.796.000		UKUPNO	1.796.000

Novčani tok izračunan je na način kako slijedi:

$$NT = 55.000 - 4.000 - 108.000 + 4.000 + 80.000 + 30.000 + 12.000 + 15.000 - 20.000 - 10.000 - 6.000 + 300.000 = 348.000$$

Povećanje novčanog toka u odnosu na prethodnu situaciju nastaje zbog otplate dijela kredita (300.000).

Iz obrađenoga proizlazi da tablični bilančni prikaz daje cjelovitiju sliku od formalne. U prikazu su iskazane sve stavke koje u razdoblju sudjeluju u formiranju novčanoga toka, što nije slučaj u formalnom prikazu.

Analiza novčanog toka klijenta u dužničkom odnosu s bankom

U svrhu analize novčanog toka potrebno je utvrditi uzroke priljeva i odljeva novčanog toka iz pojedinih stavki. Utjecaj može biti pozitivan i negativan. U tu ćemo se svrhu služiti ovim pokazateljima:

- (a) Koeficijent utjecaja prihoda na novčani tok

$$K_{up} = (P_o - P_n) \times NT^{-1} \quad (23)$$

gdje:

K_{up} = koeficijent utjecaja prihoda na novčani tok

P_o = obračunani prihodi

P_n = naplaćeni prihodi

- (b) Koeficijent utjecaja troškova na novčani tok

$$K_{ut} = (T_o - T_p) \times NT^{-1} \quad (24)$$

gdje:

K_{ut} = Koeficijent utjecaja troškova na novčani tok

T_o = obračunani troškovi

T_p = plaćeni troškovi

- (c) Koeficijent utjecaja depozita na novčani tok

$$K_{ud} = (D_{pr} - D_{kr}) \times NT^{-1} \quad (25)$$

gdje:

K_{ud} = koeficijent utjecaja depozita na novčani tok

D_{pr} = depoziti na početku razdoblja

D_{kr} = depoziti na svršetku razdoblja

(d) Koeficijent utjecaja kredita na novčani tok

$$K_{uk} = (K_{pr} - K_{kr}) \times NT^{-1} \quad (26)$$

gdje:

K_{uk} = koeficijent utjecaja kredita na novčani tok

K_{pr} = krediti na početku razdoblja

K_{kr} = krediti na svršetku razdoblja

(e) Koeficijent utjecaja transakcijske dobiti na novčani tok

$$K_{utd} = D \times NT^{-1} \quad (27)$$

gdje:

K_{utd} = koeficijent utjecaja transakcijske dobiti na novčani tok

U odnosu na tablicu 5. iskazat ćemo rezultate kako slijede:

$$(a) K_{up} = (112.000 - 84.000) \times 348.000^{-1} = 0,0805 \text{ (-8,04\%)}$$

$$(b) K_{ut} = (57.000 - 36.000) \times 348.000^{-1} = 0,0603 \text{ (6,03\%)}$$

$$(c) K_{ud} = (800.000 - 800.000) \times 348.000^{-1} = 0$$

$$(d) K_{uk} = (720.000 - 420.000) \times 348.000^{-1} = 0,8621 \text{ (86,21\%)}$$

$$(e) K_{utd} = 55.000 \times 348.000^{-1} = 0,1580 \text{ (15,80\%)}$$

Iz ovoga dobivamo da je:

$$-0,0805 + 0,0603 + 0 + 0,8621 + 0,1580 = 1,00 \text{ (100\%)}$$

Proizlazi da je najveći utjecaj na novčani tok imao povrat dijela kredita, i to 86,21%. Na tok su negativan utjecaj imale stavke prihoda.

Zaključak

Utvrđivanje novčanog toka na razini pojedinog klijenta, pa tako i na razini klijenta u dužničkom odnosu s bankom veoma je važna, kako za područje analize, tako i za područje planiranja na razini klijenta i banke. U članku je razrađen formalni postupak i bilančno tablični postupak. Ovaj posljednji više od formalnoga daje informacijsku osnovicu za donošenje poslovnih odluka na razini klijenta, ali također i na razini banke.

LITERATURA:

1. *A. Barbieri*: "Determinazione e analisi del flusso di cassa del cliente fornitore", *Sinergie rivista di studi e ricerche - Consorzio Universitario di Economia Industriale e Manageriale*, N. 49, Verona, 1999.
2. *A. Barbieri*: "Model bilance bančnih komitentov in prikaz možnosti analize finančne strukture", *Bančni Vestnik*, št. 9, Ljubljana, 1996.
3. *N. Ferri*: "Il marketing nelle banche", Edizioni Kappa, Roma, 1979.
4. *L. Hinna*: "L'analisi dei costi nell'economia dell'azienda di credito", *Associazione Tecnica delle Banche Popolari Italiane*, Roma, 1984.
5. *M. Pines*: "Tendenze evolutive di economia e tecnica bancaria", G. Giappichelli Editore, Torino, 1992.
6. *B. Rossignoli*: "La redditività nelle aziende di credito", Dott. Antonio Giuffré - Editore, Milano, 1976.

ACCOUNTING ANALYSIS OF CLIENT'S CAPITAL FLOW IN DEBTOR'S
RELATION WITH BANK

Summary

The paper works out the methodology of establishing capital flow at the level of client in debtor's relation with bank. It starts with two concepts, formal and balance-tabular. Within this context tested are different situations at the relation of transaction profit and client's capital flow in debtor relation with bank. In establishing capital flow it starts with the fact that relations between client and bank are explicit in two different and complementary relations, financial and economic. Economic is consecutive. Financial relation is explicit in direct capital inflows and outflows what is usually defined as capital flow. Economic relation is explicit in terms of income or expenditure, which also explicate in defined period of time as financial inflows or outflows of capital.

Establishing of capital at the level of particular client as well as client in debtor's relation with bank is essential for necessities of evaluation and calculation of capital, both at the level of particular client and bank as a whole.